

Broj: 01-100/22-730/3

6. jul 2022. godine

VLADA CRNE GORE

GENERALNI SEKRETARIJAT

n/r generalnog sekretara Borisa Marića

Podgorica

Veza: Vaš akt broj 04-3666/3 od 14. juna 2022. godine

Na Predlog zakona o izmjenama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, koji je Skupštini Crne Gore podnijela poslanica dr Branka Bošnjak, Ministarstvo rada i socijalnog staranja daje sljedeće

MIŠLJENJE

Dostavljenim Predlogom zakona o izmjenama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti predlaže se izmjena čl. 52 i 57 Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti („Službeni list CG“, broj 24/19).

Izmjenom člana 52 Zakona predviđa se da novčana naknada nezaposlenom licu pripada u trajanju od tri mjeseca do 24 mjeseca, u zavisnosti od ostvarenog staža osiguranja, a za nezaposleno lice koje ima više od 35 godina staža osiguranja - do ponovnog zaposlenja, odnosno do ispunjavanja uslova u pogledu starosne granice ili staža osiguranja za ostvarivanje prava na starosnu penziju, u skladu sa posebnim zakonom.

Nadalje, izmjenom člana 57 Zakona predviđa se da osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade nezaposlenom licu čini prosjek osnovne neto zarade ostvaren u šestomjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku radnog odnosa (stav 1). Takođe, predloženo je da: novčana naknada za prvih šest mjeseci korišćenja bude 50%, a za preostalo vrijeme korišćenja 30% od navedene osnovice (stav 2); novčana naknada za prvih šest mjeseci korišćenja ne može da bude viša od 70%, a za preostalo vrijeme korišćenja ne može da bude viša od 30% iznosa prosječne neto zarade u Crnoj Gori u prethodnoj godini prema podacima organa uprave nadležnog za poslove statistike (stav 3); novčana naknada ne može da bude niža od 50% iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori (stav 4) i da se na iznos novčane naknade obračunavaju doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje i zdravstveno osiguranje, u skladu sa posebnim zakonom (stav 5).

U obrazloženju Predloga zakona predlagač navodi da se predloženim izmjenama stvara normativni osnov za uspostavljanje pravednijeg i pravičnijeg obračuna novčane naknade za nezaposlene. Predlagač smatra da je pravedno i pravično da visina naknade zavisi od iznosa zarade koju je lice primalo prije prestanka radnog odnosa, a ne kao što je predviđeno važećim zakonom da ona bude unificirana za sve, što je nepravedno i nema uporišta u okruženju i Evropskoj uniji. Takođe, predlagač smatra da važećim načinom obračuna korisnici nijesu oštećeni samo tokom trajanja prava na novčanu naknadu u slučaju nezaposlenosti, već će im zbog takvog nepravednog obračuna naknade od nezaposlenosti biti umanjen i osnov za obračun penzije. Izmjene odredbi koje se odnose na vrijeme trajanja prava na naknadu predložene su rukovodeći se činjenicom da se lica koja u srednjim godinama, bez svoje volje i krivice ostanu bez posla, mnogo teže uključuju na tržište rada i dolaze do ponovnog zaposlenja.

Važećom odredbom člana 52 Zakona ovo pitanje je uređeno na način što je propisano da novčana naknada pripada nezaposlenom licu u trajanju od tri mjeseca do 12 mjeseci, u zavisnosti od ostvarenog staža osiguranja, a za nezaposleno lice koje ima više od 35 godina staža osiguranja - do ponovnog zaposlenja, odnosno do ispunjavanja uslova u pogledu starosne granice ili staža osiguranja za ostvarivanje prava na starosnu penziju, u skladu sa posebnim zakonom.

Članom 57 važećeg Zakona propisano je da novčana naknada iznosi 120% od obračunske vrijednosti koeficijenta utvrđene zakonom i drugim propisom i da se na iznos novčane naknade obračunavaju doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje i zdravstveno osiguranje, u skladu sa posebnim zakonom.

Imajući u vidu prethodno navedeno, ukazujemo da je u vezi sa novim zakonskim rješenjima neophodno izvršiti konsultacije sa Međunarodnom organizacijom rada, imajući u vidu Konvenciju broj 102 o minimalnoj normi socijalnog obezbjeđenja, kojom su utvrđeni standardi socijalne sigurnosti. Naročito ističemo da je, radi procjene održivosti predloženog zakonskog rješenja, neophodno izvršiti i finansijsku procjenu istog. Ovo posebno iz razloga što su sadašnji korisnici novčane naknade nezaposlena lica koja su to pravo ostvarila po ranijim propisima, u različitom trajanju, obimu i iznosu, zbog čega se predložene izmjene ne mogu primijeniti na ova lica.

Napominjemo da je programom rada Vlade Crne Gore za IV kvartal 2022. godine planirano utvrđivanje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.

Ministar rada i socijalnog staranja će, saglasno članu 52 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list CG“, br. 49/22, 52/22 i 56/22), obrazovati Radnu grupu, čiji će zadatak biti izrada navedenog predloga zakona. Članovi ove radne grupe će biti predstavnici Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva finansija, Ministarstva javne uprave, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, socijalnih partnera, nevladinih organizacija. Tokom rada Radne grupe izvršiće se konsultacije sa poslanicom dr Brankom Bošnjak, kao predlagačem Zakona o izmjenama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.

Uvažavajući cilj koji se želi postići kroz predložena rješenja i potrebu za sveobuhvatnijim sagledavanjem ove tematike, a koji se, prije svega odnosi na stvaranje normativnog osnova za utvrđivanje srazmjernog trajanja novčane naknade, kao i uspostavljanje pravednijeg obračuna novčane naknade za nezaposlena lica, Radna grupa će na sveobuhvatan način sagledati situaciju u ovoj oblasti i

predložiti odgovarajuća zakonska rješenja, u svrhu postizanja cilja predloženog Zakona o izmjenama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.

S obzirom na navedeno, smatramo da u ovom trenutku Predlog zakona o izmjenama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, koji je Skupštini Crne Gore podnijela poslanica dr Branka Bošnjak, ne treba prihvatiti.

S poštovanjem,

MINISTAR,

Admir Adrović